

vijo starišem: „baba efendim¹⁾, nene kadin²⁾. Žena je bolj dekla nego soproga svojemu možu. Nikdar je mož ne pelje na izprehod. Ker v tej stvari Turke posnemajo tudi Grki in Armenci, zato v Carigradu zakonskega para ne vidiš nikjer. Mož ljubi svoj „dolce far niente“³⁾, pije kavo in puši tobak, žena pa dela kot živina.

Suženstvo je postavno sicer odpravljeno, pa vendar so posli, zlasti oni v haremu, večinoma sužnji ali potomci sužnjev. Trgovina z njimi je sicer prepovedana, pa se vendar vrši na tihem; turški sodniki, kakor znano, niso najstrožji v takih stvareh. Saj so znane bele sužnje v sultanovem haremu pod imenom huriske, kakor tudi beli in črni skopljenci. Dandanašnji so evnuhi večinoma zamorci.

Oproščeni sužnji se mnogokrat povzpno do visokih dostojanstev. Veliki vezir Hozrevpaša se je kaj rad hvalil, da je nekdanj kot deček stal na stambulskem trgu, in da so ga prodali in kupili za nekaj sto piastrov (par desetakov).

Kdaj bo neki tudi izlamu prisijalo solnce omike in ljubezni do bližnjega? Menda ne prej, da se bode namesto polmeseca vrhu Aje Sofije zopet svetil — križ!

XXV.

Gospod Demetrij Jovescu je stotnik pri avstrijski armadi. Po narodnosti je Rumun iz Mehadije kraj Oršove, kjer ima tudi večje posestvo. Po vojaških vajah je dobil par tednov dopusta in je porabil ta čas v to, da je napravil kratek izlet v Carigrad. Seznanila sva se v hotelu, in kot Avstrijca sva napravila nekaj skupnih izletov.

Vsakemu otroku je znan sloviti morski zaliv Zlati rog. Že Grki so ga krstili v „χρυσόν κέρα“, to pa zaradi tega, ker ima v resnici podobo roga. Dolg je celih 7 km, širok pa pri Bosporu krog 600 m. Zlati rog je izmed najvarnejših in največjih luk na svetu.

1) Gospod oče.

2) Gospa mati.

3) Prijetno brezdelje.

Naravna luka je to; pa ima vendar srednje globočine do 45 m. Tudi ob obrežju je tako globok, da lahko pristanejo največje vojne ladje kar ob suhi zemlji. Zlati rog je obenem turško vojno pristanišče.

Na galatskem mostu sedeva — gospod Jovescu namreč in jaz — na parobrod, ki vozi prav do konca zaliva, gori do Ejuba.

Med starim in novim mostom je odločen prostor za trgovske ladje. Brez števila ladij je priklenjenih ob Galati. Med njimi pa švigajo lahki čolnici „kajiki“. Više od starega mostu je vojno pristanišče, velike, z železom

Carigradska Grkinja v domači obleki.

okovane vojne ladje stojé v njem. Vsa vojna luka je ograjena, da ne more vanjo dospeti nobena nepoklicana oseba. Na obrežju pa je zidan vojni arzenal, admiralsko poslopje, mornarska šola itd.

Pogled na Carigrad je prav zanimiv. Vse večje mestne stavbe ugledaš raz parobrod. Na severni strani stoji zraven Galate predmestje Kasim Paša, kamor pripada tudi vojna luka. Od tega predmestja nekoliko dalje leži Hasköj, v katerem bivajo skoro samo Judje.